

TE24-työllisyysalueen ja järjestämissuunnitelman valmistelu

KH 19.06.2023 § 238
194/14.07.00/2023

Tasavallan presidentti vahvisti 23.3.2023 lakipaketin julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämisestä. Valtion TE-palvelut siirretään kuntien järjestämisvastuulle vuoden 2025 alusta lukien.

TE-2024 uudistus valtakunnallisen valmisteluajataulun mukaan kuntien yhteistoimintasopimukset työllisyysalueista tai päätökset itsenäisestä järjestämisestä sekä suunnitelmat työvoimapalvelujen järjestämisestä tulee olla työ- ja elinkeinoministeriössä lokakuun 2023 loppuun mennessä. Yhteistoimintasopimuksista tulee tehdä valtuustotasoiset päätökset, mutta päätösten ei tarvitse olla toimitusajankohtaan mennessä lainvoimaisia.

TE- palvelut siirretään kunnalle tai useammasta kunnasta muodostuvalle yhteistoiminta-alueelle, jonka työvoimapohjan on oltava vähintään 20 000 henkilöä. Yhteistoiminta-alueiden muodostamisessa on lisäksi otettava huomioon maantieteellinen yhteys, työssäkäynnin toimivuus, kielellisten oikeuksien toteutuminen ja riittävät resurssit. Viranomaiselle kuuluvaa toimivaltaa käyttää kuntalain mukaan järjestämisvastuussa oleva taho eli yhteistoiminnassa järjestetyissä palveluissa vastuukunta tai kuntayhtymä. Lain mukaan tästä voidaan sopia myös toisin eli toimivaltaa voidaan yksittäisissä tehtävissä antaa yhteistoimintasopimuksen jäsenkunnalle kuntalain säännöksistä poiketen. Työllisyysalue voi sopia viranomaiselle kuuluvan toimivallan siirtämisestä toiselle työllisyysalueelle.

Työllisyysalueet voivat järjestää yhdessä osan palveluista, esimerkiksi hankinnat, vieraskielisten palvelut, osan yrityspalveluista, hallinnolliset tehtävät. Valmistelun edetessä selvitetään ne palvelut, jotka kannattaa toteuttaa yhdessä maakunnan laajuisesti tai vain tiettyihin kuntiin kohdistuen.

Lain mukaan järjestäjäkunta kantaa vastuun työllisyysalueen palvelujen rahoituksen keräämisestä osallistujakunnilta, palvelujen tuottamisesta koko alueen osalta ja sopimuksellisesta palvelutarjonnasta jokaisen kunnan kanssa erikseen.

Työllisyysalueselvitys

Sodankylän kunta teetti syksyllä 2022 esiselvityksen järjestämis- ja työllisyysaluevaihtoehdoista Lapissa. Selvitys tarkasteli kaikkia muita Lapin kuntia paitsi Rovaniemeä ja Meri-Lapin kuntia. Esiselvitys tarkasteli työllisyysaluevaihtoehtoja tilastollisesti järjestämiskriteerien, rahoituksen sekä henkilöasiakkaiden ja palveluiden näkökulmasta. Tietopohjaa esiteltiin Lapin kunnille yhteisissä tilaisuuksissa.

Esiselvityksen perusteella Sodankylän kunta pyysi maaliskuussa 2023 muilta kunnilta päätöstä lähteä suunnittelemaan yhteistä työllisyysaluetta. Ilmoittautuminen koski yhteistyötä ja työ kustannusten jakamista suunnitelman laatimiseksi. Sodankylän kunnan lisäksi työllisyysaluesuunnittelutyöhön osallistuvat Kemijärven kaupunki, Inarin, Kolarin, Pelkosenniemen, Posion, Sallan, Savukosken sekä Utsjoen kunnat.

Suunnitteluun osallistuvien kaupungin/kuntien työvoiman määrä on yhteensä 15 608 henkilöä (vuosi 2020) ja työvoimaennuste vuodelle 2035 on 12 646 henkilöä.

Työllisyysaluesuunnitelmaa valmistellaan poikkeuslupahakemuksen vaatimuksiin vastaten. Suunnitelmassa otetaan huomioon myös mahdolliset muut kunnat, jotka voivat liittyä mukaan.

Kemijärven kaupunki tavoittelee 11 siirtyvää henkilöä työllisyyspalveluihin. Kemijärven kaupunki on arvioinut, että kuntiin siirtyviä tehtäviä yhteistoiminta-alueella kaupunki ottaisi vastaan:

Henkilöasiakkaan palvelut:

- työnhakijan lakisääteinen palveluprosessi: palvelutarpeen arviointi, työnhakukeskustelut ja työllisyysuunnitelmien laatiminen sekä palveluohjaus, työ- ja koulutuskokeilu, työvoimakoulutus, omaehtoinen opiskelu, palkkatuki ja oppisopimus
- viranomaispäätökset ja –lausunnot
- monialaiset yhteispalvelut TYP ja ”nuorten TYP”
- aktivointisuunnitelma
- kotopalvelut

Yritys- ja työnantajapalvelut:

- alkavan yrityksen palvelut: starttiraha ja valmennus- ja koulutuspalvelut
- työnantaja- ja yrityspalvelut: työnantaja- ja yrityskäynnit, ehdokashaku, esittely ja ehdokasasettelu, työtarjoukset, rekrytointitilaisuuudet ja kampanjat, palkkatuki, työkokeilu (sopimukset)

Lapin työllisyysalueen (pl. Rovaniemi-Ranua ja Meri-Lapin ja Tunturi-Lapin –työllisyysalueet) muodostaminen etenee seuraavasti:

- TE-palvelut 2024 –uudistuksen valmistelua koskeva ajankohtaiskatsaus on käsitelty kehysryhmässä 11.5.2023
- Kuntien periaatepäätökset yhteisestä työllisyysalueesta kesäkuussa
- Suunnitelma työvoimapalvelujen järjestämiseksi sekä kuntien yhteistoimintasopimuksesta käynnistyy elokuussa
- Kuntien valtuustojen päätökset työllisyysalueisiin osallistumisesta ja suunnitelmasta viimeistään syyskuussa
- 31.10.2023 kuntien tulee toimittaa ministeriöön sopimukset yhteistoiminnasta, joiden pohjalta muodostuvat 1.1.2025 toimintansa käynnistävät työllisyysalueet.

Oheisena kaupunginhallitukselle tiedoksi TE24 -Lapin työllisyysaluesuunnitelman väliraportti 1.6.2023.

Valmistelija	Vt. kaupunginjohtaja Marjo Sääreä, 040 568 2130
Esittelijä	Vt. kaupunginjohtaja Sääreä Marjo Kemijärvi
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää, että Kemijärven kaupunki lähtee mukaan yhteiseen työllisyysalueen perustamiseen
Päätös	Merkittiin pöytäkirjaan, että Riitta Savukoski esteellisenä poistui kokouksesta eikä osallistunut asian käsittelyyn eikä päätöksentekoon (HL 28.1. kohta 4 palvelussuhdejäävi, palvelussuhteessa). Päätösehdotus hyväksyttiin.

